

SEMINARIUM VARADIENSIS

Anul XII
Numărul
6(83)
MARTIE
2016

Realizat de Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Vasile, Grigore și Ioan”, Oradea

BUNAVESTIRE

Sărbătoarea Bunevestiri este plină de bucuria pe care o dă împlinirea promisiunii Vechiului Testament, aceea Întrupării Mântuitorului. Este sărbătoarea care marchează începutul mântuirii noastre, prin faptul că Fiul lui Dumnezeu fiu al Fecioarei se face. Originea acestei sărbători este cu probabilitate, în secolul al IV-lea în Palestina, când Biserica a început să celebreze evenimentul Întrupării Fiului lui Dumnezeu.

Din secolul al VI-lea, Sărbătoarea Bunevestiri se celebrează în data de 25 martie, cu nouă luni înaintea Sărbătorii Nașterii Domnului, acest lucru fiind datorat legăturii care s-a stabilit de atunci între cele două sărbători.

Liturgia bizantină scoate în evidență prin diferite imnuri și cântări adresate Maicii lui Dumnezeu privilegiul acesteia de a-L zămisi pe Mântuitorul lumii. Ea este numită plină de har, răscumpărare a blestemului, ridicare a celor căzuți, cu totul fără de prihană, scară pe care coboară Dumnezeu pe pământ, apelative folosite în minunate cântări și rugăciuni închinare ei.

Textul evanghelic care stă la baza Sărbătorii Bunevestiri este cel din Evanghelia Sfântului Luca: Iar în a șasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Și intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Domnul este cu tine. Bindecuvântată ești tu între femei. Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui și cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei lua în pântece și vei naște fiu și vei chema numele lui Isus. (...) Și a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău (Lc 1, 26-38).

Dumnezeu cel etern, la plinirea vremii înfăptuiește intrarea Fiului Său în istoria omenirii prin misterul Întrupării. În Fecioara Maria se realizează concretizarea promisiunii Vechiului Testament. Momentul Bunevestiri este cântat de liturgia bizantină ca fiind „începutul mântuirii” descoperit Fecioarei de către mesagerul ceresc, așa cum cântă troparul sărbătorii: Astăzi

este începutul mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu fiu al Fecioarei se face și Gavriil binevestește harul.

Alături de textul evanghelic care stă la baza acestei sărbători și de cântările imnografice, Bunevestire este reprezentată și iconografic. Există numeroase ilustrații iconografice ale acestei sărbători, fiecare având caracteristicile ei specifice. Iconografia Bunevestiri este printre primele reprezentări cunoscute ale sărbătorilor.

Una dintre acestea aparține unui iconograf grec ce a trăit la începutul secolului al IV-lea. Ea se găsește în Biserica Sf. Clement din fosta Iugoslavie, situându-se pe al doilea rând al icoanelor de pe iconostas, ocupând primul loc în Dodecaorton.

Icoana prezintă două personaje, pe Fecioara Maria și pe Îngerul Gavriil. Maria este așezată pe un tron, evidențiind superioritatea ei asupra Îngerului, fiind prezentată deseori cu un fus în mână (în alte icoane ține în mână un sul iar aceste detalii sunt împrumutate din Tradiție, unele fiind menționate în Protoevanghelia lui Iacob). Ea este îmbrăcată cu o tunică albastră, având pe cap și peste aproape întreg corpul un maforion de purpură – semn al maternității divine. La fel sunt și încălțările sale precum și pema pe care stă. Într-o mână ține un fir roșu cu care, după apocrif, țesea vălul Templului în timp ce îi apăru îngerul. Cealaltă mână este în dreptul pieptului, cu palma întoarsă în afară – semn al uimirii. Prin acest gest, Fecioara Maria face referire la legea firii atunci când primește vestea extraordinară:

Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat? (Lc 1,34).

În același timp ea este cu capul aplecat înspre înger, în semn de supunere. Gestul sugerează golirea de sine, iar unii sfinți părinți afirmă că acesta este gestul fecioriei. Sterilitatea este o declarație a eșecului omului, fecioria, semnul prin care se cedează primul loc celui alt: nu eu sunt făuritorul vieții, fă-o Tu Doamne. Acesta este începutul Maternității sale Dumnezeiești.

Celălalt personaj reprezentat în icoană este Îngerul Gavriil. El este prezentat într-o mișcare rapidă, uneori este pe pământ doar cu un picior. O aripă a sa este îndreptată spre pământ, iar cealaltă este îndreptată înspre Cer, ca semn al mesajului divin pe care îl poartă.

(continuare în pag. 2)

Aripa ridicată și picioarele depărtate presupun că Îngerul nu s-a oprit din zbor. Acest simbol a fost transmis în slujbă: când diaconul (simbol al unui înger) prin repetarea ridicării cu mâna dreaptă a orarului îi cheamă pe oameni la rugăciune. Dar, în vreme ce la Bunavestire zborul îngerului este din cer pe pământ, în slujba dumnezeiască diaconul îi invită pe credincioși să se înalțe cu el în rugăciune. Mâna dreaptă îi este îndreptată spre Fecioara Maria pe care o binecuvântează, iar în cea stângă ține un toiag, aces-

ta reprezentând autoritatea divină a mesajului adus. Mesajul îngerului este întărit de raza de lumină care vine dinspre cer spre Fecioara Maria și care se oprește deasupra capului ei, în fața baldachinului sub care este ea așezată. Această rază reprezintă Spiritul Sfânt care s-a pogorât asupra ei și de la care Ea a zămislit.

Pr. Anton CIOBA
Rector

CE ÎNSEAMNĂ A POSTI?

Este important să știm, acum când suntem la începutul Postului Mare, că în toate religiile se recomandă și se practică postul, asceza. Isus însuși a dus o viață de asceză spirituală unică, exemplară, deoarece nu a fost nici o clipă în viața Lui în care să fie îndepărtat, desprins, înstrăinat de Dumnezeu. Totul a fost închinat, în lepădarea de Sine, Dumnezeirii cerești. Deși nimic nu-i cere a se căi, nimic de ispășit, nimic de purificat, Cristos a practicat cea mai teribilă asceză – 40 de zile fără mâncare, fără apă, fără acoperiș în nopțile reci ale pustului.

Reținerea sau abținerea voită de la anumite alimente – ce se recomandă în perioada postului – reprezintă ceea ce am putea numi sau interpreta ca latura fizică a postului. Doresc însă să precizez că adevărata asceză este aceea a spiritului. Putem să practicăm cel mai sever post fizic, dar care să nu aibă nici o valoare spirituală. Ce valoare poate avea postul dacă, asceza, înfrânarea, mortificarea nu este închinată lui Dumnezeu. Dacă nu există o intenție sfântă în mortificarea noastră și dacă acestei intenții nu-i corespunde și o trăire adecvată, postul nostru este un efort inutil.

Așadar, să nu credem că mâncând șapte săptămâni numai alimente vegetale, putem considera că am postit. Acesta este un exercițiu stomacal. Dacă acestui efort de voință, în a ne înfrâna simțurile, nu-i corespunde și un efort spiritual de reculegere, de concentrare, de meditare, de rugăciune, de intrare în comuniune cu Dumnezeu, de oferire a ascezei noastre în unire cu asceza lui Cristos din pustiu, tot postul este zadarnic și o deșertăciune.

De aceea trebuie să insistăm asupra componentei spirituale a postului, pentru că suntem în post și riscăm să cădem în această eroare, sau iluzie că, nemâncând carne, grăsime, în această perioadă, ne-am și făcut datoria de post.

Biserica nu obligă pe toată lumea să postească (ex: copii, bătrânii, bolnavii sunt exceptați), dar cei cărora conștiința le spune că pot să postească, și anume să postească nu numai postul fizic al abținerii de la anumite alimente, ci mai cu seamă să facă efortul ascetic în spirit, de a trăi în comuniune cu Cristos, cel înfrânat în pustiu, acestora Biserica le cere să postească. De aceea

trebuie să ne analizăm fiecare și să conștientizăm caracteristicile noastre sufletești, temperamentale, spirituale.

În această perioadă, ni se cere să fim reculeși și interiorizați, atât la studiu sau la locul de muncă, dar și în timpul liber sau în activitățile casnice. Să facem această asceză a spiritului, a imaginației și a vorbei goale, a flecărelilor... De mâncat, mâncăm sub rigoarea și rânduiala vieții comunității noastre, dar de latura spirituală răspunde fiecare dintre noi în mod propriu.

De aceea trebuie să ne analizăm fiecare individual, să încercăm să conștientizăm care este defectul nostru major, defectul cel mai frecvent (vorbirea de rău, lenea, invidia, pierderea timpului etc.) și pe acelea să le mortificăm. Să nu mortificăm ceea ce este mai ușor, mai simplu, ceea ce nu ne împiedică de la desăvârșire. Să ne analizăm fiecare conștiința, cu atenția specială asupra defectului dominant, caracteristic și pe acesta să-l mortificăm, pe acesta să-l eliminăm din viața noastră de fiecare zi.

Cum am putea, altfel, să ne apropiem – fără reculegere, fără alungarea din noi a tot ceea ce ne depărtează de jertfa Mântuitoare – de contemplarea patimilor, a rănilor

Mântuitorului nostru din Săptămâna Patimilor,

Se cuvine, prin urmare, în această perioadă să ne examinăm, în sfântă cutremurare, conștiința, fiindcă toți am primit un har special, primit de Cristos pe Cruce: harul de a ne pregăti să primim cu vrednicie moartea și învierea Lui. Prin acest dar pe care trebuie să-l conștientizăm și de care să fim susținuți, să încercăm să trăim în această perioadă într-o durată de purificare a conștiinței și a trupului ființei noastre.

Așadar, nu este cazul a se recomanda, la modul general, o anumită formă de post. Fiecare vă cunoașteți mai bine caracteristicile și slăbiciunile fizice sau morale proprii și, deci, puteți să identificați ceea ce vă ține înstrăinați de Cristos. Combateți și mortificați acestea și ați făcut postul cel bine plăcut lui Isus Cristos.

Pr. Anton RUS
Asistent spiritual

EPARHIA DE ORADEA TRIMITE UN MISIONAR ÎN COASTA DE FILDEȘ, AFRICA

Domnul nostru Isus Cristos, care a fondat Biserica pe temelia apostolilor, a trimis în lume pe ucenicii săi pentru ca toate popoarele și toți oamenii să cunoască Vestea cea bună a mântuirii și, prin El, să aibă viață adevărată și nevremelnică. Biserica, primind misiunea de a continua lucrarea lui Isus Cristos pentru mântuirea lumii, trimite și astăzi mulțimii oamenilor martori ai adevărului și ai iubirii, pentru ca toți să cunoască și să iubească un singur Dumnezeu: Tată, Fiu și Spirit Sfânt.

În cadrul Slujbei Vecerniei săvârșită la Seminarul Teologic Greco-Catolic „Sfinții Trei Ierarhi Vasile, Grigore și Ioan” din Oradea, în seara zilei de marți, 8 martie 2016, Preasfinția Sa Virgil Bercea a oferit fratelui Florin Bode, vicedirector al Seminarului, mandatul de misionar al lui Cristos cel înviat, oferindu-i totodată și însemnele misionarului: Evanghelia și Crucea.

„Primește Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos, ca să fie pentru tine lumină și călăuză în drumul tău, hrană pentru viața ta. Rămâi credincios Cuvântului lui Dumnezeu și vestește-l cu bucurie, pentru ca viața ta să fie Evanghelie vie.”. „În numele întregii comunități ecleziale îți încredințăm crucea

misionară. Învață pe toți cei pe care îi vei întâlni în drumul tău să privească spre Cristos cel răstignit ca spre unicul izvor de mântuire. El să te ajute și să te încurajeze în toate greutățile pe care le vei întâlni. Să fie pentru tine un însoțitor de nedespărțit în toate activitățile tale”. (din ritualul de primire a mandatului misionar).

Impunându-și mâinile pe capul viitorului misionar, Preasfinția Sa Virgil a rostit următoarea rugăciune: Doamne Isuse Cristoase, Tu care ai zis apostolilor: „Mergeți în toată lumea și predicați Evanghelia la toată făptura...”, reînnoiește acum mandatul tău și trimite-l pe Spiritul tău cel Sfânt asupra acestui tânăr care astăzi este trimis în misiune. Fă ca el să fie vestitor curajos al Evangheliei tale și martor credibil al Învierii tale. Crucea și Evanghelia să îl însoțească pe toate căile lui, ca el să devină speranță pentru lume.

Fratele Florin pleacă în această misiune prin intermediul Centrului misionar al Diecezei Romano-Catolice de Iași, care are trei misiuni importante: în Coasta de Fildeș și în Kenia (Africa) și în Ecuador (America de Sud) unde, în fiecare an, anumiți seminariști, care și-au terminat parcursul formativ în cadrul Seminarului, sunt trimiși pentru a face o experiență misionară de șase luni în vederea viitoarei hirotoniri.

Misiunea din Coasta de Fildeș se află în localitatea Djebonoua, aflată la aproximativ 350 de kilometri nord-vest de capitala economică a țării, Abidjan. În cadrul acestei misiuni sunt 53 de comunități. În 30 dintre acestea se săvârșește liturghia fie duminica, fie într-o altă zi a săptămânii. Este o activitate intensă care îți solicită puterile trupești dar, în special, spiritul. Vestirea Evangheliei este împletită cu operele de caritate și omenie, deoarece

majoritatea locuitorilor acelor zone trăiesc la limita sărăciei extreme.

Responsabilul misiunii din Coasta de Fildeș este Părintele Gabriel Vasile Cimpoieșu din Dieceza de Iași. În cei 12 ani de activitate misionară, de când se află în această misiune, pr. Gabriel a celebrat peste 400 botezuri și 15 căsătorii, câștigând

o bogată experiență spirituală și umană. Providența divină are grijă și de aceste suflete și chiar în cadrul unor condiții materiale foarte precare își face simțită prezența prin preoții și trimișii săi. Să ne rugăm, așadar, ca Dumnezeu să cheme cât mai multe suflete misionare, pentru ca Vestea Lui cea bună să ajungă până la marginile lumii și astfel fiecare colț de lume să-L preamărească pe Creatorul a toate.

Ne rugăm ca Isus cel răstignit și înviat să-l trimită Spiritul său cel Sfânt asupra noului misionar care astăzi, în numele întregii Biserici, este trimis să fie mărturisitorul Cuvântului, semn al prezenței sale în lume, oglindă a iubirii divine pentru întreaga omenire. Ne rugăm pentru ca el să nu se descurajeze în dificultăți, ci, condus de Cuvântul lui Dumnezeu, să fie speranță pentru toți.

REDAȚIA

„CHEMAȚI PENTRU A FACE SĂ STRĂLUCESCĂ CUVÂNTUL ADEVĂRULUI”

Interviu cu fr. Florin Bode, realizat de Centrul Misionar Diecezan Iași

În luna martie 2015, cu aportul Centru-
lui Misionar Diecezan Iași, Florin Bode, vicerec-
torul Seminarului Teologic al Eparhiei de Oradea,
va pleca în Coasta de Fildeș pentru o experiență
misionară de 4 luni de zile. Înainte de a porni la
drum, ne-am gândit să-i adresăm câteva întrebări.

1. Ați ales să faceți această experiență misionară în Africa, departe de România și de realitățile pe care le cunoșteșteți, deschizându-vă noutății, imprezibilului... cu alte cuvinte Providenței. Ce v-a îndemnat să faceți această alegere? Cum ați ajuns până aici?

Dorința de a face o experiență misionară sa născut în sufletul meu în urmă cu câțiva ani când, auzind de operele misionare ale Bisericii Catolice din întreaga lume și ascultând mărturiile unor preoți misionari, a apărut în interiorul meu gândul și aspirația de a participa activ la această operă de evanghelizare a celor care încă nu l-au descoperit pe Dumnezeu întrupat. Pe lângă aceasta, am fost întotdeauna de atras de această misiunea socială a Bisericii, de implicarea ei în cele mai de bază nevoi ale oamenilor, de dorința ei de a trăi alături de oameni în concretul vieții lor, de această dedicare totală a celor care aleg o astfel de viață.

La început, mi se părea destul de greu de realizat acest vis deoarece eram conștient că implică o bună pregătire fizică și spirituală, o conștientizare profundă a realităților de acolo, dar cu ajutorul Centrului Misionar al Diecezei Romano-Catolice de Iași și a părintelui Anton Cioba, rectorul Seminarului Greco-Catolic din Oradea, totul s-a concretizat într-un timp relativ scurt, timp în care toate porțile s-au deschis – semn că (sper) și Dumnezeu voia să fac această experiență de viață.

2. Ce știți despre activitatea misionară și misionari în general? Am înțeles că Biserica Greco-Catolică nu a mai avut parteniciodată de un astfel de eveniment? Care a fost reacția episcopului când l-ați anunțat?

În momentul în care s-a născut în mine acest vis, nu știam prea multe despre activitatea misionară, nu aveam prea multe date concrete și doar îmi imaginam anumite aspecte ale acestei realități a bisericii.

Făcând parte dintr-o biserică, a cărei străduință de a-și aduna forțele distruse de tăvălugul comunist, eram concentrat mai mult pe nevoile interioare urgente ale bisericii mele. Sigur că, eram în contact și cu misiunile greco-catolice din țările occidentale (Franța, Marea Britanie, Belgia, Italia, etc.) însă îmi doream să cunosc Biserica în universalitatea problemelor ei, în frumusețea și bogăția diferitelor tradiții și culturi.

Vreau să spun că această experiență misionară a fost un cadou neașteptat din partea prietenului meu, pr. Anton Cioba, care știind de acest vis al meu, a pus totul la punct, a organizat totul cu cea mai mare discreție și m-a pus în fața faptului împlinit. Astfel, nu am fost eu cel care am fost nevoit să-l anunț pe episcopul meu că s-ar putea să plec în Africa, dar din câte am înțeles PS

Virgil s-a arătat foarte deschis și receptiv la această nevoie a bisericii și s-a bucurat că există o astfel de dorință în sânul Bisericii Greco-Catolice. Este un ierarh care încurajează și sprijină orice acțiune legată de viața misionară a bisericii.

3. Ce știți despre realitatea locală a misiunii în care veți merge? Aveți vreo temere legată de această misiune? Care ar fi?

Din momentul în care am aflat despre faptul că voi pleca în Coasta de Fildeș, mai precis în misiunea din Djebonoua, am început să mă informez și să citesc mai multe despre această misiune. Astfel

am aflat despre activitatea părintelui Gabriel Cimpoeșu, preotul misionar de acolo, de realitățile misiunii de acolo, de condițiile climatice și situația politică a Coastei de Fildeș, conștient fiind că aceste cunoștințe teoretice îmi vor fi răvășite de experiența practică de acolo.

La început, nelinistea cea mai mare a fost legată de pericolele fizice: boli (organismul nostru nefiind obișnuit cu condițiile de acolo), prezența trupelor rebele despre care auzisem, adaptarea la clima de acolo, însă după ce am făcut vaccinurile necesare mi-am spus că ceea ce depinde de mine am făcut și acum mă încredințez în mâinile lui Dumnezeu. În momentul de față mai am o singură „temere” și anume aceea că această experiență mă va transforma și îmi va placea atât de mult, încât atunci când mă voi întoarce, să nu mă mai regăsesc în România. Vom vedea...

(continuare în pag. 5)

4. V-ați propus un obiectiv anume pentru această misiune? V-ați propus ceva în mod personal, comunitar? (Așteptăm mai apoi să vedem când vă întoarceți să vedem dacă a fost așa sau poate nu).

Nu pot să spun că am un obiectiv precis pentru această misiune, nu știu la ce să mă aștept, e ceva cu totul nou, așa că am decis să îl las pe Dumnezeu să mă surprindă și să mă îndrume în direcția în care vrea El. Sigur că mi-aș dori ca pe plan comunitar, al Seminarului și chiar al Bisericii Greco-Catolice, această experiență să fie doar un început al activității misionare a bisericii pe care o reprezintă și ca pe viitor colaborarea cu Centrul Misionar al Diecezei de Iași să fie din ce în ce mai apropiată

și mai rodnică din acest punct de vedere, deoarece sunt ferm convins că sunt mulți seminariști și tineri greco-catolici care și-ar dori să facă o astfel de experiență.

Cu siguranță că atunci când mă voi întoarce voi împărtăși această experiență și voi analiza diferențele dintre cel care am fost înainte de a pleca și cel care a venit și sper să pot transmite multora acel curaj și disponibilitate necesară misionarului.

5. Cu ce gânduri plecați în această activitate misionară? Care sunt gândurile pe care le aveți?

Primul gând care îmi vine acum în minte sunt copiii de acolo, pe care i-am văzut în diferitele poze și filmulețe ale celor care deja au fost acolo. Unii râdeau, alții erau triști, alții îngrijorați, și așa vrea să aduc un zâmbet, cât de mic pe fața lor, cât timp sunt acolo. Sigur, vreau să particip la întreaga viață a misiunii, să cunosc mentalitatea și obiceiurile celor de acolo, însă îmi doresc foarte mult să cunosc și să mă apropiu câtmai profund de „sufletul african”.

6. Ce credeți că ar aștepta Dumnezeu și Biserica de la tine în această misiune?

Dumnezeu vrea să se facă cunoscut întregii lumi, însă nu este modul Lui specific de a se revela, în mod extra-

ordinar, în imensa sa splendoare. Dumnezeu este discret, intră în viața omului concret și în mod natural. Așadar, are nevoie de instrumente umane pentru a le arăta iubirea sa și celor pe care, în mod greșit, lumea îi marginalizează sau îi consideră o periferie a societății internaționale.

Spunea Albert Einstein: „Coincidența este modul lui Dumnezeu de a rămâne anonim.” Aș vrea să fiu o „coincidență fericită” pentru cei de acolo.

7. Un gând adresat copiilor, tinerilor și adulților diecezei noastre, înainte de a pleca în misiune!?

Întotdeauna am admirat și am lăudat prezența, implicarea, activitatea și bucuria pe care o transmit copiii și tinerii Diecezei de Iași: rămâneți la fel, demonstrați celorlalți tineri că nu există bucurie, fericire și entuziasm fără Dumnezeu. Să oferim lui Dumnezeu cea mai frumoasă perioadă a vieții noastre, să nu lăsăm pentru Dumnezeu doar rămășițele sau perioadele triste ale vieții noastre. El are nevoie de tinerețea, pasiunea și entuziasmul tineresc pentru a-și face cunoscută esența Sa – iubirea totală. Nu vă fie frică de Dumnezeu, chiar dacă vă cere lucruri, aparent, imposibil de realizat... suntem instrumente în mâna Lui și ne va da și forța necesară pentru a le realiza.

Dragii părinți și formatori, copiii sunt cadourile lui Dumnezeu pentru noi, nu sunt produsul și proprietatea noastră – ajutați-i să realizeze planul lui Dumnezeu cu ei, sprijiniți-i în momentele grele și corectați-i cu fermitate când greșesc. Nu pregătiți drumul pentru copil ci pregătiți copilul pentru drum!

Cu aceste gânduri, vă încredințez providenței divine și sper să ne auzim (scriem) cu bine! Rugați-vă pentru misionari!

PAPA FRANCISC – TREI ANI DE PONTIFICAT

În 13 martie 2013, succesorul papei demisionar Benedict al XVI-lea, prin alegerea conclavului, devine cardinalul Jorge Mario Bergoglio luându-și numele de Francisc, în amintirea Sfântului Francisc de Assisi. În data de 14 martie 2013, prima zi de după alegerea sa în funcția de episcop al Romei și papă al Bisericii Catolice, a vizitat Bazilica Santa Maria Maggiore și s-a închinat icoanei Salus Populi Romani. Slujba de inaugurare a pontificatului său a avut loc la 19 martie 2013. La această slujbă a participat și patriarhul Bartolomeu I al Constantinopolului; prezența patriarhului de Constantinopol a constituit o premieră pentru epoca modernă.

Vom prezenta, pe scurt, contribuția în cei trei ani de pontificat ai Papei Francisc la acel *Omnia ad maiorem Dei gloriam* ca „unitate a unicei Biserici, care există deja în Biserica Catolică fără posibilitate de a fi pierdută, care ne garantează că într-o zi și unitatea tuturor creștinilor va deveni realitate” (Ioan Paul al II-lea, *Discurs*, 13 noiembrie 2004).

Enciclica *Lumen fidei*, publicată la Roma, la „Sfântul Petru”, în ziua de 29 iunie, solemnitatea Sfinților Apostoli Petru și Paul, din anul 2013, se împarte în patru părți, pe care le putem considera ca patru tablouri dintr-o unică mare „icoană”, așa cum o prezintă E.S. Mons. Gerhard L. Müller.

În prima parte, de la credința lui Abraham, omul care în glasul lui Dumnezeu „recunoaște un apel profund, înscris din totdeauna în adâncul ființei sale” (nr. 11), se trece la credința poporului lui Israel. Istoria credinței lui Israel, la rândul său, este o continuă trecere de la „ispita necredinței” (nr. 13) și a adorării idolilor, „lucrarea a mâinilor omului”, la mărturisirea „binefacerilor lui Dumnezeu și la împlinirea progresivă a promisiunilor sale” (nr. 12). Până la istoria lui Isus, compendiu al mântuirii, în care toate liniile istoriei lui Israel se adună și se concentrează. Cu Isus putem spune definitiv că „am cunoscut și am crezut în iubirea pe care Dumnezeu o are față de noi” (1In 4,16), pentru că el este „manifestarea deplină a credibilității lui Dumnezeu” (nr. 15). Cu El credința ajunge la plinătatea sa. Ea ne invită să recunoaștem că Dumnezeu nu rămas departe în înălțimile cerului său ci s-a făcut, și rămâne, întâlnibil în Isus Cristos mort și înviat, prezent în mijlocul nostru.

În partea a doua, Enciclica pune cu putere problema adevărului ca provocare ce se situează „în centrul credinței” (nr. 23). De aceea, credința se referă și la cunoașterea realității, este eveniment de cunoaștere: „fără adevăr, credința nu mântuiește... rămâne o fabulă frumoasă... sau reduce la un sentiment frumos” (nr. 24). Întrebarea despre adevăr și angajarea reală pentru căutarea adevărului nu pot fi eludate, așa cum nu se poate exclude a priori în căutarea adevărului contribuția oferită de principalele tradiții religioase, în special în ceea ce privește marile adevăruri ale existenței

umane. Care este contribuția pe care o oferă în această privință credința în Isus Cristos? Credința, deschizându-ne la iubirea care vine de la Dumnezeu, transformă modul nostru de a vedea lucrurile „întrucât iubirea însăși poartă [în sine] o lumină” (nr. 26). Chiar dacă omului modern nu i se pare că problema iubirii are de-a face cu adevărul – dat fiind faptul că iubirea este izolată astăzi în sfera sentimentelor – „iubirea și adevărul nu se pot separa” (nr. 27). Iubirea este autentică atunci când ne leagă de adevăr și adevărul însuși ne atrage la sine cu forța iubirii. „Această descoperire a iubirii ca izvor de cunoaștere, care aparține experienței originare a fiecărui om” ne este mărturisită chiar „de concepția biblică despre credință” (nr. 28) și este una dintre sublinierile cele mai frumoase și importante din această Enciclică.

Partea a treia și a patra a Enciclicei, atrag atenția asupra câtorva puncte de o importanță deosebită. Înainte de toate, asupra locului genetic al credinței, care, dacă este eveniment care atinge intim persoana, nu închide eul într-un izolat și izolat „între patru ochi” cu Dumnezeu. De fapt, ea „se naște dintr-o întâlnire care are loc în istorie” (nr. 38) și „se transmite... în forma contactului, de la persoană la persoană, așa cum o flacără se aprinde de la o altă flacără” (nr. 37). Adică credința există mereu în cadrul unei țesături de relații care ne precede și ne depășește, într-un „noi” care ne invită să ieșim din singurătatea eului nostru pentru a ne situa într-un orizont și într-un loc mai mari, într-un dialog și într-un drum care nu au niciodată sfârșit. Însăși forma dialogată în care a apărut Crezul nostru documentează acest fapt și această mișcare care ne situează în cadrul aceluși „noi” eclezial, al noului subiect căruia îi aparținem prin credință. Biserica este locul

în care această mișcare a persoanei – care se naște din credința trăită – se înrădăcește și de care este relansată fără încetare, deschizându-ne la Dumnezeu și la ceilalți și devenind o nouă *Weltanschauung*, o viziune specială despre lume: de fapt ea este – conform frumosului citat din Romano Guardini – „purtătoarea istorică a privirii plene a lui Cristos asupra lumii” (nr. 22). Biserica este locul din care credința se naște și în care devine experiență care se poate comunica, adică mărturisă în mod rațional și de aceea credibil: „ceea ce se comunică în Biserică... este lumina nouă care se naște din întâlnirea cu Dumnezeu cel viu” (nr. 40).

Cea de-a doua enciclică a Papei Francisc este numită *Laudato si'*, și are ca temă fundamentală grija pentru creație: „Ce fel de lume dorim să le transmitem aceluia care vor veni după noi, copiilor care cresc în acest timpuri?” (160). Pontiful continuă: „Această întrebare nu se referă doar la mediu în mod izolat, întrucât chestiunea nu poate fi pusă în discuție în mod parțial” i acest lucru ne face să ne punem întrebări legate de sensul existenței și de valorile fundamentale

(continuare în pag. 7)

Întrebări legate de sensul existenței și de valorile fundamentale ale vieții sociale: «Care este scopul pentru care am venit la această viață? Pentru ce scop lucrăm și luptăm? De ce acest pământ are nevoie de noi?» „Dacă nu ne punem aceste întrebări de fond”, scrie Suveranul Pontif, „nu cred că preocupările noastre ecologiste ar putea să obțină efecte importante”. Itinerarul enciclicei este trasat la nr. 15 și se desfășoară pe șase capitole. Se trece de la aflarea situației actuale pornind de la cele mai bune cuceriri științifice disponibile astăzi (cap. 1), la compararea cu Biblia și tradiția iudeo-creștină (cap. 2), identificând rădăcina problemelor (cap. 3) în tehnocrație și în excesiva repliere autoreferențială a ființei umane. Propunerea enciclicei (cap. 4) este o „ecologie integrală, care să îmbrățișeze în mod clar dimensiunile umane și sociale” (137), strâns legate de chestiunea ambientală. În această perspectivă, Papa Francisc propune (cap. 5) lansarea, la fiecare nivel al vieții sociale, economice și politice, a unui dialog onest, care să structureze procese decizionale transparente, și amintește (cap. 6) că niciun proiect nu poate avea eficacitate dacă nu este însuflețit de o conștiință formată și responsabilă, sugerând propuneri pentru o maturizare în această privință pe plan educațional, spiritual, eclezial, politic și teologic. Textul se încheie cu două rugăciuni: una oferită împărtășirii cu toți cei care cred într-un „Dumnezeu creator” (246), și cealaltă propusă celor care mărturisesc credința în Isus Cristos, ritmată de refrenul „Lăudat să fii”, cu care enciclica începe și se termină.

Textul este străbătut de la un capăt la altul de câteva linii tematice, abordate din perspective diferite, care îi conferă un pronunțat caracter unitar: „relația strânsă dintre cei săraci și fragilitatea planetei; convingerea că lumea trăiește într-o relație profundă; criticarea noii paradigme și a celorlalte forme de putere care provin din tehnologie; îndemnul de a căuta noi modalități de înțelegere a economiei și a progresului; valoarea proprie a fiecărei creaturi; sensul ecologiei pentru om; necesitatea unor dezbateri sincere și oneste; responsabilitatea gravă a politicilor internaționale și locale; cultura rebutului și propunerea unui nou stil de viață” (16).

Amintim aici predicile și discursurile Papei Francisc din cei trei ani de pontificat, iar ca punct forte declararea anului milostivirii prin scrisoarea „Chipul milostivirii”, în care sfântul părinte proclamă Anul Sfânt extraordinar (8 decembrie 2015 – 20 noiembrie 2016). Aceasta este alcătuită din 25 de paragrafe majore. Papa Francisc a descris mai întâi trăsăturile distinctive ale milostivirii divine punând această temă în lumina chipului lui Cristos. Milostivirea nu este un cuvânt abstract ci un chip care trebuie recunoscut, contemplat și slujit. Bula papală oferă o lectură trinitară (nr. 6-9) și insistă în a descrie Biserica drept semn credibil al milostivirii: „Grinda de căpătâi care susține viața Bisericii este milostivirea” (nr. 10). Papa Francisc arată etapele principale care

marchează anul jubiliar al milostivirii. Deschiderea acestuia coincide cu cea de a 50-a aniversare de la încheierea Conciliului Ecumenic Vatican II: „Biserica simte necesitatea de a păstra viu acel eveniment. Pentru ea începea atunci un nou parcurs al istoriei sale. Părinții conciliari adunați în Conciliu au perceput de o manieră puternică, asemenea unui adevărat suflu al Duhului sfânt, exigența de a vorbi de Dumnezeu mai pe înțelesul oamenilor din timpul lor. Abătute zidurile care de prea multă vreme închiseră Biserica într-o citadelă privilegiată, venise timpul de a vesti Evanghelia într-un mod nou” (nr. 4). Încheierea Anului Sfânt extraordinar va avea loc „în solemnitatea liturgică a lui Isus Cristos, Stăpânul universului, pe 20 noiembrie 2016. În ziua aceea, închizând Poarta Sfântă, vom avea mai întâi de toate simțăminte de grație și mulțumire față de Preasfânta Treime pentru că ne-a acordat acest timp extraordinar de har. Vom încredința viața Bisericii, omenirea întregă și cosmosul necu-

prins Stăpânirii lui Cristos, ca să-și reverse milostivirea ca roua dimineții pentru o istorie fecundă care trebuie construită prin efortul tuturor în viitorul apropiat” (nr. 5).

În ziua de 12 februarie 2016, Papa Francisc a avut o întâlnire cu Patriarhul Chiril I al Moscovei, în Havana, capitala Cubei, în urma căreia au semnat o declarație comună, cu 30 de paragrafe, în care, printre altele, cei doi își exprimă speranța ca această întâlnire să deschidă calea reducerii tensiunilor între greco-catolici și ortodocși, intensificate de conflictul din

Ucraina. Această declarație reprezintă un punct foarte important din cei trei ani de pontificat ai Papei Francisc.

La împlinirea celor trei ani de pontificat, îi dorim Papei Francisc : ad multos annos vivat !

Cristi NEAGOE

Anul II

BINECUVÂNTAREA REVERENDELOR SEMINARIȘTILOR DIN ANUL I

Pe 25 martie Biserica prăznuiește Buna Vestire, cea mai veche sărbătorire bisericească a Maicii Domnului. Conform credinței creștine, Isus S-a întrupat dintr-o Fecioară neprihănită. Ea s-a lăsat în voia lui Dumnezeu și s-a supus planului de mântuire pe care Acesta l-a pregătit pentru noi. Astfel, la spusele Arhanghelului Ga-

vriil, ea răspunde: „Fie mie după cuvântul Tău!”. Datorită supunerii ei, noi, creștinii, am primit un Mântuitor care să ne spele de păcate.

Pentru comunitatea seminarului nostru, această sărbătoare împăratească aduce o mare bucurie, în special seminariștilor anului I care, după o perioadă de formare spirituală și intelectuală, sunt înveșmâțați cu așa-numita „haină zilnică a preotului”. În acest sens, perioada premergătoare Bunei Vestiri este o perioadă de pregătire, în care prin colocvii cu formatorii și cu Preasfinția Sa Virgil se încearcă responsabilizarea tinerilor pentru a înțelege ce presupune acest prim pas important al formării din cadrul seminarului. Cei care s-au învrednicit de această binecuvântare sunt: SUSAN Ilie Adrian, Parohia Sfântul Anton de Padova, Carei, județul Satu Mare, MICLĂUȘ Mihai Adrian, Parohia Sfântul Gheorghe, Oradea, județul Bihor, PALAS Vlad Alexandru, Parohia Sfântul Francisc de Assisi, Satu Mare, BAIDOC Claudiu Adrian, Parohia Catedrală Sfântul Nicolae, Oradea, județul Bihor, CICȘA Sabin, Parohia Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril, Mădăras, județul Satu Mare, PINTEA Vasile Gabriel, Parohia Schimbarea la Față, Medieșu Aurit, județul Satu Mare, HODUȚ Daniel Eugen Cristian, Parohia Nașterea Maicii Domnului, Gruilung, județul Bihor, MĂRINCEAN Paul Cristian, Parohia Sfânta Treime, Șimleu Silvaniei, județul Sălaj

Reverenda este semnul de distincție dintre laici și cei care doresc să îl urmeze pe Isus printr-o viață de slujire. Aceasta implică o responsabilitate majoră pentru cei care o poartă, în primul rând pentru că reprezintă în fața laicilor atât Biserica Greco-Catolică, cât și Seminarul. În al doilea rând, presupune o atitudine umilă, dar demnă și supusă învățăturilor lui Isus Cristos, față de care fiecare seminarist care poartă reverenda își ia un angajament.

Binecuvântarea reverendelor a avut loc în biserica seminarului în cadrul slujbei Vecerniei Bunei Vestiri celebrate de Preasfinția Sa Virgil Bercea împreună cu părintele rector Anton Cioba și cu părintele spiritual Anton Rus, la care a asistat părintele Cristian Tiselită și părintele Cristian Bălănean. La acest eveniment s-au strâns familiile și apropiații seminariștilor din anul I, precum și numeroși credincioși.

Preasfinția Sa Virgil a adresat cu această ocazie un îndemn prin care a dorit să ne înveșească, dar și să ne aducă aminte cât de sfântă este misiunea de preot. Preasfinția Sa ne-a vorbit despre un eveniment recent din viața domniei sale, prin care a subliniat rolul femeii ca soție și mamă, dar mai ales ca preoteasă. Ne-a îndemnat să fim foarte atenți în alegerea partenerii de viață, întrucât preotul împreună cu soția lui trebuie să urmeze îndeaproape exemplul de umilință și de ascultare dat de Preacurata Fecioară Maria, răspunzând prompt chemării și voinței divine prin exclamarea: „Fie mie după cuvântul Tău!”

Urăm seminariștilor anului I haruri și binecuvântări în parcursul lor formativ pe drumul sfintei preoții!

Gabriel PINTEA
Anul I

COLECTIVUL DE REDACȚIE

Coordonator: pr. Anton CIOBA

Redactor: Antoniu SUCIU

Din redacție: Viorel BĂDICEANU, Giusepe GHIURCĂ, Paul MĂRINCEAN, Andrei MOTYKA, Cristi NEAGOE, Gabriel PINTEA

ADRESA REDACȚIEI

**Seminarul Teologic Greco-Catolic,
Parcul Traian, 20, Oradea, Bihor, România.**

E-mail: seminaroradea@yahoo.com

www.seminaroradea.ro